

Universitätsbibliothek Paderborn

**Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F.
Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ
Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF.
Prædicatorum**

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

**Lanuza, Jerónimo Bautista de
Antverpiæ, 1649**

§. 2. Quædam Deus creauit in mundo, quæ quibusdam licet sint nocumento, porro sunt aliis emolumento, vt dæmones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](#)

Adcere, illum contendere vexari; pauperie alterum opprimi, flagrum à dænone posideri, dissius consenti: torqueri cruciatibus? Non hoc in malum cedet, aut sanctus, at in bonam, hinc enim nobis infelix: procedunt vilitates.

§.2. Quædam Deus creavit in mundo, que quibusdam licet sibi nōumento, porro sunt alijs emolumento, ut dæmones.

Verum hoc capias loquitur D. Chrysostomus aduteras quod licet opineris non exiguum tibi facilius solū diabolum negrium, & non medicum admitteris, cur ille Deo conuenient hoc in mundo diuagetur, ex quo rancor nobis oriontus difficultates, hoc idem tamen licet proponere, de omnibus iis, que hic sapientissima Dei creavit omnipotencia. Cur igit̄ Deus nem creavit, qui combatur, & non ferendis vocationis doloribus? Ut quid aquam, qua demergitur alter, & reus crudelis tortura, (a) vexatur nos, que quotidie, propemodum in finibus expouit periculis, alueum suum Auminibus excedentibus? Cui rei ferrum, quo miser hic ligatus construitur, & prægravatur? ferrum de quo constans, & accutus gladij, cultri, clavi, macherae, & omnia pecuniarum stragiumque instrumenta? Quis fructus viperæ, qua mortuus suo homines doloribus exurat arctiusmis? Quid ex leone lucrum, qui plurimos deuoret, & rugitus terreat vocationis? Quinque & de tempore eadem qualiter mouentur, cur tibi tribuit oculos, qui tibi l'ampus mortem adserunt, ut Euæ, ut David, cur lingua quæ sit tibi lancea, qua corda confodias plurimorum? &c. Tandem: Cabos, potum, calum, terram, mare, solem, lucem, stellas, lunam, omnium animalium genera tollamus necesse est. Si nihil à Deo in mundo creari, quid nocere possit, expediebat, nihil omnino creandum fuerat, cū nihil sit tibi bonum quod nobis non possit adferre instrumentum.

Objectiones, verum est hoc quidem, astamen nō in hunc finem erant illa Deus, sed vt nobis essent vilitate: vita nostræ adiutorio, & profectus instrumenta: quo circa de illis sic Moyse: Vidi Deus cuncta, quæ fecerat, & erant vana bona. Nihil creavit Dei potentia in hoc mundo, quod nob̄ plurimum non proferat, si velimus, fructum: unde de hoc argumento philosophi & nominatim Plutarchus doctilissimus tractatus consideraverunt, quibus nos instruerunt, quæ ratione ex animali us maximè venenatis: & quæ verois iudicamus esse perniciosa, fructum. &

commodum elicimus: & patet omnibus, cū nobis seruant vilitati quæ tibi noxia convegetris ignis, aqua, fænum, fæns corporis, sine illis, quippe conflat vitam humanam transigere posse neminem.

Inset D. Chrysostomus idem ego affero de diabolo, qui licet sit multis vñignis consumens, talis esse possit corpori tuo & animæ: si uis licet sui malitia rapido limis, quo multi male prouidi demerguntur, leo licet sit sevissimus, qui proprii finiti deuoret, & teste Hieremia: ^{Hier. 50.} malens universa terra, vt de eo hoc interpreta-^{23,} tur D. Augustus, cuius licet nequitas sit, vt gladius ^{Ser. 22.} anceps multorum homicida, & venenum pia-^{de temp.} sentilium, quo totum genus infeluum huma-^{I I.} ni corruit irremediabiliter: ex eo nihilominus ^{Q. I.} mellis honorum colligi potest abundatissima, noceat nobis prodesse potest ad meritum, & ex datis per- diabolus, uerita sua voluntate nobis occasiōibus coronas & quibus licet promereri semper iteras. Ipse sibi malus est, profit.

mala quoque, quæ nos perfecit malitia sua, sibi est causa perditionis, nobis autem, si tan- tummodo velimus, diuina adiutorice grata. ^{Temp.} Eccliam erigit, quæ ad gloriam coelestis atriarum scandamus fastigium, exernaque horis possideamus. Ansam nobis exhibet clarissimus victorijs, coronis illusterrimis, regno Dei, quæ sine illo, nemo sibi persuadeat, posse se obtinere.

Si nequitas ignis Satanicæ te consumat, cum vilis sis palea, scenumque languidum, & aridum, D. aman Pato, qui aurum erat purissimum (a) De suis testum quo splendor virtutum eius clarissi- ^(a) ^{reyntey.} man sumptu perfectionem: Deo ipso confit- ^{quattro} quante. Si Iudam vt leo erocissimus ascensit, ^{guillotes.} & æternum perdidit traditorem, D. Antonius, qui Samsonem coelesti robuste longè superabat, subiectus contemuit, in quem brachii sui for- titudinem, diminuque gratia ostensio adiutorium: Numquam enim tot illustribus in terra fulsis et Antonius melyrus viceret, nec glo- riosis, & immarcessibilibus in celo coronis radis et triumphantior: si non tantæ tamque effigies diaboli malitia illis occasione pre- D. CHR. buissent: vt latè D. Gregorius disputat: sup. 1. 3. dialo- posita illa toties repetita propositione: Sine la- c. 1. in fe- bore certaminis, non est palma victoria. Si Caino ne- fuit virüs quem brachij ferox compresse inuidiz, porro Iob medium fuit, quo declaravit, quod, vt alter David, virüs præficiat, & quo- pectoris Iob demonstrabat fortitudinem. Quid si quibusdam sit ratio naufragij, alijs è contra plurimum meritorum, & in celo coro- natum.

D.CHR. *Narrum seruit occasio. Diabolus (audire Chrysost.) sibi ipse non nobis est malus, nos enim si velimus plena commoda per illum, perque illius negotias consequimur. illo etiam immo ac renuente:*
 D.AMB. *Sit ille semper malus (audire D. Ambros.) ut sit l. i. de genit. c. bona Deus iesper qui malitiam eius nobis in gloriam conuerterit. Bona sunt innumeria, quae Dei electi de hoc referunt inimico, quae ut nobis consequantur, illum Deum in hoc contentum esse mundo, locum cedit, dat potestatem, qua nos immittit torqueat sentent veritus, inquietet circumiens, ferox oppugnet, exterritat horribilis.*
 T.ET.1.6. *Quae omnia fuis & depromptis ex facie litens prosequimur alias argumentis.*
 3.4.5.6.

§.3. Posuit Deus in hoc mundo demones, quo nos constringat ad se recurrere, hoc quoque tantum illi possunt, quod illi facere ipse permisit.

25. **M**odo tantummodo bona illa consideremus, quae D. Chrysostomus enumerat. Sit autem illud primum, nos perpetuo consecrate vigilie sic ut dormiamus numquam, ad Deum confugiamus semper auxilium postulantes, quo nobis succurret, nos defendat, & sic semper habemus illum nobiscum, & proximum nobis à quo nullo tempore separemur: Quomodo pro ex illo proficiamus? Dum illas insidias metuimus, vigiliamus sobrii in orationibus, &c. ad Deum currimus, sicut pueri cum laua aperimus, ad matrem, &c. Diligit pater filium ut pupillam oculi blandiuit ad se puerum allicit, tenet puer, & alio distinet: quid pater? Latuus excitat & monitos, qui strepit moueant quo puer tenterit; totus hic contremiscens ad vimbram, brachiaque recurrit patris ab illo protegendus, ne his praimit longius excedere. Deus pater noster est, maior nobis affectus dilectione, quam vnumquam pater cuiuslibet vincere filio. Vocat nos, Matt. 11. secum nos amat detinere: Venite ad me omnes. 28. &c. Delicia mea esse cum filiis hominum. Quis Pro. 8.2. que suas ingreditur hic illi que vias, suis intentus voluptribus. In hunc finem diabulos volunt esse in hoc mundo, terribiles, feroce, quibus hoc nos terrante horrore concutiant; & conniue in mundi aliquoties videamus, quam acrius modo de perhunc, modo illum differunt, & figuris nobis mutantur. apparetur adeo monstruos, & horrendis, ut dum illos vel semel tantum D. Catbarua virgo L. Dialog. Scenensis conspexisset, ingenie latraret, (vt dicitur, munica præteritis diximus) quod si nullus aliis

38.

pateret fugiendi locus, quām fornax ardentiaria, qualis illa Babylonica, in illam se præcitem daret, licet usque ad extremum indiciū arsuram, & minus illa terretur quām horribili illo diabolico phantasmatē; quo timore percussi veloces accurramus, & pyram patras nostri queramus proactionem, tertium cum Daude inclamemus: Sub umbra alium suorum protege me, a facie impiorum, quae me afficerunt.

Hoc nos Christus docet (docente D. Cypri) Librum illam componens orationem, quā dicitur Domini singulis Patrem ecclasticū invocamus, dicitur, dictemus: Pater noster, qui es &c. Et ne nos inducas in tentationē, sed libera nos à malo. Per malum, intelligit ipse diabolus, & communis est haec. Saeculum Patrum Chrysostom. P. Chrysologus, Gregor. Nyctea, & Tertulliani sententiarum quos citauimus: quoniam & ipse Christus huius est autor interpretationis in parabolā de seminante, quod enim uno dicit Euangelista narrante: Ne Malum & rapit quod seminatum est. Alio dicitur: Venit diabolus, & tollit verbū de corde seruum. Igitur autem ratio: qui enim nomen malū mens, illius absolute, diabolus est. Hoc igitur Deus in Cognitum, ut ad patrem confugiamus supplices, ille nos nos à malo liberet, à diabolo territos trahatur, namque voluntate eū hoc in mundo circumcidere patitur, quo nos constringat: ditum à Patre coelesti implorare subsidū & ad eū nos protectionis umbram reci-ere defendens. Hōc nos vobis magister ait Cyprian: ergo liberare, quo Gentiles in sui dannum non vulgare tenebantur. Eorum plurimi videbant, damnū quo per dæmonem afficiebantur, quae de causa illū & timebant, & ultro se submittebant, & instantius exorabant, ne ab illo damnū aliud pateretur, unde templa erigebant, alaria dedicabant, sacrificia & victimas immolabant, quibus illum & placarent, & sibi possem habere propitium: ea quoque ratione moti, dæmonis per omnia & in omnibus petitionibus annuebant, eo usque obediētes, ut propriorum homicidū fieri eolēt per ignem offertent gratissimum holocaustū. Plangite famulos quām parum sciebant, quid illos expediret esse faciendum. Nequādam ad dæmonem recutendum, qui malitia pertinax, nullis eorum precibus, cruentissimis nullis filiorum holocaustis factus benignus, vel apicem de pertensa sua remittebat nocendi voluntate: ea tamen semper flagrat nocendi libidinis, & contra illos ingratis allurgit, ferocior, quae